

[Finansministeren.]

ordførere vist også havde valgt det, holde mig til de foreliggende lovforslag.

Hr. Grünbaum var inde på, at der ikke var brug for denne forhøjelse i dette finansår. Jeg mener ikke, der er noget i betalingsbalanceudviklingen eller den almindelige økonomiske udvikling for tiden med den kraftige beskæftigelse og det kraftige efterspørgselspres, der skulle tale imod, at man foretog denne ændring af momssatsen.

Han var endvidere inde på, at man ikke måtte ændre momssatserne med for korte mellemrum, idet han dog ville acceptere, at momsens kunne bruges som et konjunkturpolitisk middel. Nu er det jo således, at de afgifter, man vil bruge som konjunkturpolitiske midler, må være afgifter, der netop ændres forholdsvis hurtigt og med et relativt kort tidsrum imellem vedtagelsen i folketinget og virkningen i praksis. Jeg synes ikke, man kan sige, at vi har misbrugt momsens til alt for hyppige forhøjelser. Det er dog 2 år siden, vi sidst har rørt ved momssatsen, nemlig i foråret 1968.

Hr. Grünbaum var også inde på spørgsmålet om kulegravningsudvalget og dets arbejde, og han mente, at departementschef Gersmann burde have givet kulegravningsudvalget en orientering om de ændringer i afgiftssystemet, der vil finde sted i forbindelse med momsforslaget. Jeg vil gerne sige her, at jeg mener, at jeg, allerede da kulegravningsudvalget blev nedsat i efteråret, klart tilkendegav, at det ikke kunne være meningen, at regeringens mulighed for at bruge afgifterne i den almindelige økonomiske politik blev beskåret ved, at der sad et kulegravningsudvalg. Der er sikkert ingen regering, der vil kunne underkaste sig den håndfæstning, at hvis man nedsætter en kommission på et vigtigt økonomisk-politisk område, må regeringen slet ikke, så længe denne kommission sidder, prøve på selv at løse problemerne eller fremlægge en politik på feltet. Jeg skal derfor tage mig den kritik let. Jeg ved, at kulegravningsudvalget udfører et stort og et nyttigt arbejde, og jeg håber, at udvalget på et tidspunkt i næste folketingssamling vil komme så langt, at vi kan komme videre i den tekniske revision af punktafgifterne, som vi var begyndt på i folketingssamlingen 1968-69.

Man fremhæver så, at det er urimeligt, at erhvervene får en likviditetsforøgelse ved en forhøjelse af afgifterne. Jeg ved, at kulegravningsudvalget også har beskæftiget sig med spørgsmålet om kreditperiodens længde, og jeg vil i øvrigt tilslutte mig de betragtninger, hr. Hans Kjær fremførte om, at man ikke ret godt kan sige, at afgifterne skal bruges som led i den økonomiske politik, men at de ikke må få nogen likviditetsforøgende virkning. Det kan man jo kun, hvis man samtidig begrænser kreditperioden og alle afregningsperioderne meget stærkt, så det modsvarer den likviditetsforøgende virkning. Det ligger i sagens natur, at enhver afgiftsforhøjelse, hvad enten det er en punktafgift, eller det er en afgift af denne karakter, en almindelig omsætningsafgift, vil medføre en likviditetsforøgelse for de afgiftsbelastede erhverv. Men hånden på hjertet: hvis man går ud og spørger de erhverv, der nu skal have 15 pct. moms, om likviditetsforøgelsen betyder så meget for dem, at de vil foretrække likviditetsforøgelsen ved 15 pct. moms fremfor 12½ pct. moms og ingen likviditetsforøgelse, så tror jeg, de fleste vil sige: vi vil nu alligevel foretrække 12½ pct. moms. Man må ikke tro, at dette er lavet til benefice for det erhvervsliv, der i øjeblikket har en kraftig likviditetsstramning. Det er lavet først og fremmest for at bremse op for efterspørgselspresset, og dér er merværdiafgiften med alle de præmisser, som i sin tid blev ført frem til fordel for den af den daværende finansminister Grünbaum, et system, som bedre kan virke, end hvis man havde valgt at forhøje den ene eller den anden eller en serie af punktafgifter i stedet for momsens.

Jeg takker for tilslutningen til ændringsforslaget vedrørende fremskyndelse af ikrafttrædelsen. Jeg medgiver gerne hr. Aksel Larsen, at når et erhverv kommer og vil have det fremskyndet, kan jeg som finansminister jo ikke have noget imod en fremskyndelse, hvis det i øvrigt teknisk og administrativt kan lade sig gøre. De penge, der indvindes ved disse få dages tidligere ikrafttræden, vil vi jo nok sætte over styr på anden måde, som man vil se, når jeg nu omtaler det andet forhold, der blev rejst under drøftelsen, nemlig vedrørende parfumeafgiften.